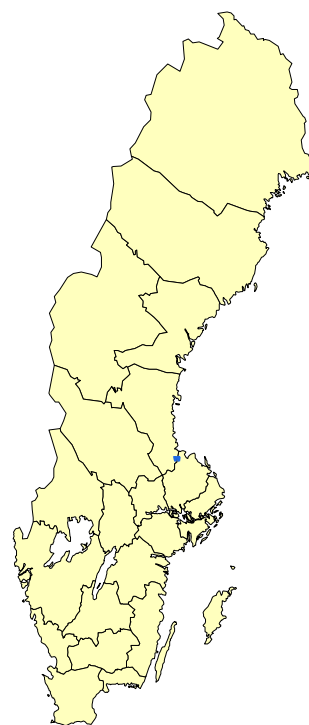

Älvängslöpare

Platynus longiventris

Rödlistekategori: Akut hotad (CR)

Ekologi och utbredningsområde

Älvängslöparen är helt bunden till översvänningsområden vid större floder, och lever som rovdjur på mark som torrläggs efter vårflodens högvatten. I hela Norden är den endast känd från ett mycket begränsat område i Uppland, Gästrikland och Dalarna, främst vid nedre Dalälven. Efter 1950 är den endast påträffad kring Båtfors och Gysinge. Det finns tyvärr indikationer på att den minskat även inom detta kärnområde.

Varför är arten rödlistad?

I hela sitt utbredningsområde hotas älvängslöparen av regleringar av floder för sjöfart och vattenkraft. Vid nedre Dalälven har vattenkraftsutbyggnaden under 1900-talet minskat vårflodens omfång och varaktighet, och korttidsregleringar med en amplitud på omkring en halvmeter har införts. Detta har medfört att stora områden med älvängar har dämats över, medan andra har växt igen med videbuskar och blivit olämpliga som livsmiljö.

En skarp konflikt mellan naturvård och ekonomiska intressen

Älvängslöparens situation vid nedre Dalälven är ett bra exempel på konflikten mellan samhällsnytta, ekonomiska vinstintressen, natur och lokalbefolkning. Den förnyelsebara energikällan vattenkraft är inte utan negativa miljöeffekter, och ingenstans är det lika tydligt som längs Dalälvens nedre lopp. Förutom att regleringarna utgör ett direkt hot mot enskilda arter, sätts hela det ekologiska samspelet ur balans. Den ökande myggplågan står sannolikt i samband med vattenkraftutbyggnaden, och om myggen - symptomet - bekämpas med besprutning i stället för att själva orsaken åtgärdas, riskerar balansen att rubbas ytterligare.

Åtgärder

Om älvängslöparen inte ska försvinna från landet måste en mer naturlig vattenregim återskapas vid nedre Dalälven, så att vårfloden åter kan bli omfattande och mer långvarig. En sådan förändring av vattenflödet skulle troligen också bidra till att minska mängden översvämningsmygg.